BIGOS

ARTISTS OF POLISH ORIGIN

BIGOS

ARTISTS OF POLISH ORIGIN

Grupa artystów polskiego pochodzenia
z Wielkiej Brytanii

Muzeum Zamek w Sandomierzu
lipiec — sierpień 1989

Czym chata bogata, tym rada

Losy artystów polskich, tych żyjących w kraju i tych rozrzuconych po świecie przejmują mnie zawsze. Zawsze mnie cieszy powodzenie, czy „sukces" Polaka, obojętnie jakiej generacji, dyscypliny artystycznej, czy uprawianego kierunku, nawet wrogo ustawionego przeciw temu, co sam uprawiam. To jest ten sygnał duchowy, który nas łączy, tak jak łączy nas nostalgia i pamięć naszych losów, najczęściej przecież smutnych, tragicznych nieraz, a czasem właśnie rozgrzewających, kiedy przychodzi „dobra chwila", czy właśnie czyjeś powodzenie lub wyróżnienie pośród innych.

Polacy w naturze swojej nie są narodem stadnym, a często płytko pojmowany indywidualizm — owocuje zawiścią, skrytością — co w dobie tułaczki po świecie, powoduje gorzkie osamotnienie, a być może i dramaty, których nikt nie ogląda, nie współczuje.
Dlatego zaskakuje mnie i cieszy fakt, że artyści polskiego pochodzenia, żyjący w Wielkiej Brytanii skrzyknęli się do wspólnego wystawiania, mimo zasadniczych różnic w spojrzeniu na sztukę. Jest to chyba pierwszy tego rodzaju wypadek w naszych dziejach.

Po Polsce, Wielka Brytania jest mi najbardziej znanym krajem w Europie. Wystawiałem i wykonywałem 40 performances w 18 miastach, od Londynu, Winchesteru na południu, aż po Edynburg, Glasgow, Belfast i Londonderry na Północy. Anglicy, Szkoci, Walijczycy i Irlandczycy — każda z tych nacji inaczej reaguje na sztukę. Dla każdej z nich sztuka co innego znaczy, inną rolę się jej powierza, ze względu na historię, problemy narodowościowe i poziom życia. Nic dziwnego, że „duchowo" najwięcej sympatii widziałem w oczach Irlandczyków (tych z północy). Londyn zaś jest polem bitwy, terenem rywalizacji, a artystę traktuje się tam właśnie jak zawodnika. Widz głośno wyraża swoje niezadowolenie i żąda satysfakcji.

Wielokrotnie, przy różnych okazjach mówiłem o różnicy w tym, jakie funkcje (obyczajowo) wyznacza się artyście w różnych cywilizacjach, jakie oczekiwania ma spełniać, zaspokajać artysta na tzw. Zachodzie i na przykład w Polsce, czyli jeszcze nie zupełnie na Wschodzie. (W jednym ze swoich dramatów, Sławomir Mrożek użył zdania, że jest to kraj leżący na wschód od zachodu i na zachód od wschodu).

W świecie rywalizacji, nadprodukcji i konsumpcji, artystę traktuje się bardziej utylitarnie, usługowo, a dopiero sukces na giełdzie nagradzany jest w sposób bezkrytyczny. Nasz los, jest losem udręki, oczekiwań i nadziei, dlatego od artysty, oprócz przyjemności, oczekuje się „postawy", sumienia, odpowiedzialności, a nawet charyzmy, a idole wydmuchane w sposób sztuczny, szybko idą w zapomnienie.

Polska publiczność jest nie tyle tolerancyjna, co niepewna. Niepewna swojej opinii. Jest to efekt kompleksu, ale zwłaszcza świadomość braku informacji. Ze sztuką spotykają się sporadycznie, ale łakną zrozumienia, kontaktów. Można liczyć na sympatię i uśmiech również wtedy, kiedy coś się nie podoba, albo kiedy rzecz jest trudna do zrozumienia. Jest to wyraz wspólnej tęsknoty do uczestnictwa w sztuce. Tylko w Warszawie, podzielonej na koterie i strefy wpływów, można się narazić już nie za to co się robi, pokazuje, ale za to, że trafiło się „nie tam gdzie trzeba". To jest efekt braku możliwości publicznej polemiki, ścierania się poglądów na łamach prasy na przykład. W związku z tym „załatwia się" pewne sprawy pocztą pantoflową i plotką. Adresuję to do naszych gości, żeby ich uprzedzić, ale tak naprawdę nie ma czym się przejmować.

Proszę mi wybaczyć, że piszę może nie na temat, ale to nie jest wstęp do katalogu, tylko jakby list zapraszający. Większości artystów przecież nie znam, a trudno cokolwiek napisać na podstawie zdjęć. Z czasów polskich znam tylko Andrzeja Borkowskiego, jeszcze jako członka „Akademii Ruchu", i Mietka Dymnego, mogę rzec niemal od dzieciństwa, czyli lat studenckich, jako ucznia Tadeusza Kantora, a brata nieodżałowanej pamięci, wspaniałego artysty Wieśka Dymnego. Żałuję też, że nie weźmie udziału w tej wystawie Silvia C. Ziranek, uczestniczyliśmy razem, w ubiegłym roku, w I Międzynarodowym Biennale Sztuki Eksperymentalnej, pod nazwą EDGE—88 w Londynie. Widziałem Ją tam i dotychczas nie wiedziałem, że cokolwiek łączyło ją z Polską. Życząc wszystkim niezapomnianych wrażeń z kraju ojców dodam: trzymajcie się rodacy!

Zbigniew Warpechowski
Sandomierz 9. 05. 1989 r.

Grupa, znana później pod nazwą BIGOS, zaczęła się tworzyć, gdy Kasia Januszko zamieszkała przy mojej ulicy. Urodziłem się w 1948 roku w Londynie, jako syn Polaka i Angielki. Jednakże zawsze dostrzegałem różnicę między sobą a angielskimi rówieśnikami i czułem potrzebę kontaktowania się z Polakami. Kasia przychodziła często i miewała podobne odczucia.

Byłem członkiem Brixton Artists Collective, mającej w tym czasie wspaniałą galerię tuż obok głównego centrum handlowego. To dało nam możliwość zorganizowania dużej wystawy wkrótce po utworzeniu się grupy. Wysoki poziom wystawy i pozytywne wypowiedzi krytyki były dla nas dużą zachętą.

Artyści często entuzjastycznie reagowali na pierwszy kontakt z grupą. BIGOS, pozwolił im pokazać ważne aspekty ich osobowości i dzielić się tym z innymi. Polska kultura była realizowana jako żywa i obecna nawet w drugim pokoleniu Polaków, mających względnie mały kontakt z Polską.
Była nie tylko nostalgicznym wspomnieniem tradycji i minionego czasu, miała także aspekt współczesny. Tych z nas, którzy byli odcięci od polskiej kultury, dziwił fakt, że to nasza „Polskość" wywarła tak znaczny wpływ na nasze artystyczne wizje.

Niewątpliwie, gdy BIGOS niejako wróci do Polski z ustaloną w Wielkiej Brytanii renomą, będzie głęboko zmieniony przez nasze doświadczenia. Mam nadzieję, że możemy także zaoferować nowe punkty widzenia Polakom, którzy przyjdą na wystawę.

BIGOS jest grupą opartą na głębokim, wspólnym poczuciu polskości, mającym korzenie w bliskiej i dalekiej przeszłości. Jest to niezależna grupa utworzona przez artystów pragnących rozwijać tę tematykę na gruncie brytyjskim i komunikować swoje „odkrycia" wystawiając swoje prace.

Nie jesteśmy zgrupowani wokół wspólnego artystycznego stylu, filozofii, czy wizji poetyckiej; łączymy wiele stylów i typów sztuki. Nie wybieraliśmy członków na podstawie przyjętych standardów „doskonałości artystycznej", ale przez wspólną potrzebę poszukiwań i sławienia tej części naszej tożsamości.

To otwarte i „bez wyłączności" nastawienie do tworzenia grupy artystycznej może być niepokojące dla tych, którzy przywykli do tradycyjnych grup i kierunków. W rzeczywistości nasze doświadczenie pokazało, że pomysł zaprezentowania artystów polskiego pochodzenia o różnych ukierunkowaniach jest zarówno odświeżający, jak i stymulujący.

Dziękujemy p. Marii Jacek z Sandomierza za zaproszenie nas oraz wielu innym osobom, które umożliwiły zorganizowanie tej wystawy, szczególnie Leszkowi Dąbrowskiemu z BIGOSU, który włożył wiele społecznej pracy w jej organizację ze strony brytyjskiej.

Stefan Szczelkun
styczeń 1989 r.

Iwona Juskowiak Abrams
Lydia Bauman
Krystyna Borkowska
Andrzej Borkowski
Leszek Dąbrowski
Krystyna Shackleton Dzieszko
Ruth Jacobson
Kasia Januszko
Louise Severyn Kosińska
Pete Kosowicz
Simon Lewandowski
Rosita Matyniówna
Ewa Mann
Jamoula Mc Kean
Maria Pacan
Józefa Rogocki
Jola Ścicińska
Karen Strang
Stefan Szczelkun
Janusz Szczerek
Tessa Wolf Murray

IWONA JUSKOWIAK ABRAMS

Urodzona w 1963 roku.
1982—87 Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, Wydział Grafiki w Katowicach.
Dyplom główny — ilustracja książkowa.
Dyplom dodatkowy — malarstwo.
Obrona dyplomu z wynikiem bardzo dobrym oraz wyróżnienie w formie medalu za wybitne osiągnięcia w nauce oraz pracę dyplomową.
Przyznanie stypendium twórczego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.
Od 1988 praca dla Printing Company Printronics — Covent Garden, Londyn.

ANDRZEJ BORKOWSKI

Urodzony w 1949 roku w Warszawie.
W latach 1967—71 studiował na Uniwersytecie Warszawskim w 1975 uzyskał stopień magistra w dziedzinie sztuki.
W latach 1973—80 członek — założyciel Akademii Ruchu w Warszawie, współpracował z teatrem, w szczególności badając przestrzeń między teatrem a sztukami pięknymi.
W latach 1977—82 był wykładowcą historii sztuki w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.
W latach 1982—84 praca nad Wahaniem — Demonstracją — teatr wizualny, Londyn.
W latach 1984—86 pracuje jako aktor, projektant i krytyk sztuki.

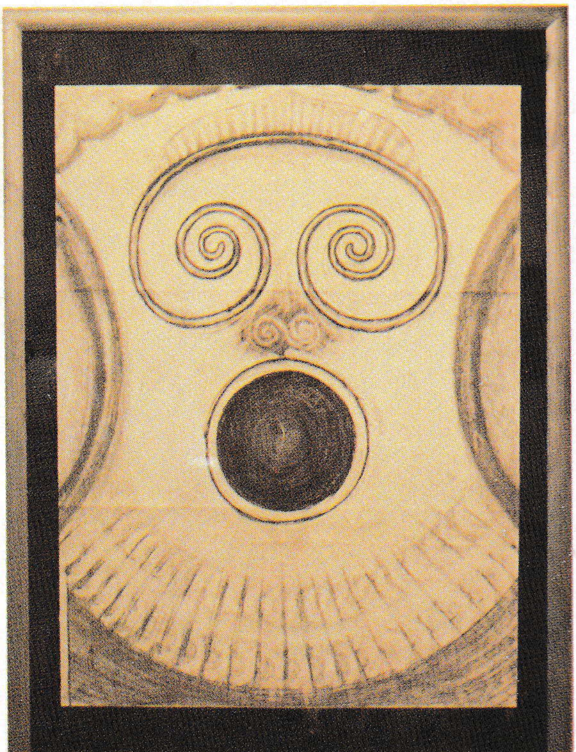
LYDIA BAUMAN

Urodzona w Warszawie w 1955 r., wyjechała z Polski w 1968, przybyła do Anglii w 1971 roku.
W latach 1974—78 studiowała na Uniwersytecie w Newcastle-upon-Tyne i ukończyła go otrzymując tytuł Bachelor of Arts.
W latach 1978—80 studiowała historię sztuki w Instytucie Courtauld w Londynie i uzyskała tytuł magistra.
Wiele razy wystawiała swoje prace w Anglii, a także pracowała jako krytyk i wykładowca.
„Moja praca nie ma specyficznie polskiego charakteru, czerpię źródła z różnych kultur. Temat jest przypadkowy — gra światła, struktura powierzchni i wzór. Eksperymentuję ze środkami półprzeźroczystymi, takimi jak gips, werniks i wosk".

KRYSTYNA BORKOWSKA

Urodzona w 1954 r. w Warszawie.
1977—83 studiowała malarstwo i grafikę w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi. W 1983 roku uzyskała stopień magistra sztuk pięknych.
Od 1983 r. mieszka i pracuje w Londynie.
Zajmuje się grafiką, fotografią, malarstwem i collage.

LESZEK DĄBROWSKI

Urodzony w Sandomierzu w 1942 r; w Anglii mieszka od 1946 r. Studiował malarstwo w Liverpool College of Art, uzyskując dyplom w dziedzinie sztuki i projektowania oraz w 1977 r. dyplom z malarstwa. W latach 1967—74 mieszkał w Londynie, wykładał w Hertfordshire. Od 1974 r. mieszka i pracuje w Boston, Lincolnshire. Zajmuje się różnymi dziedzinami, jak collage, malarstwo i fotografia.

„Moje prace przedstawiają rodzaj dialogu pomiędzy tym co zewnętrzne a tym co wewnętrzne, widzialne a niewidzialne, świadome a podświadome; przekazują wyraz wewnętrznych doświadczeń i obaw, czerpiąc z rzeczywistości świata widzialnego jako punktu wyjścia. Krajobraz interesuje mnie jedynie jako źródło odniesienia. Żyjemy pod groźbą totalnego unicestwienia i w stanie ciągłych zmian. Lustro życia tworzy swoje własne nieuchwytne wrażenia, w których rzeczywistość i wyobraźnia łączą się i szepcą sygnały obaw".

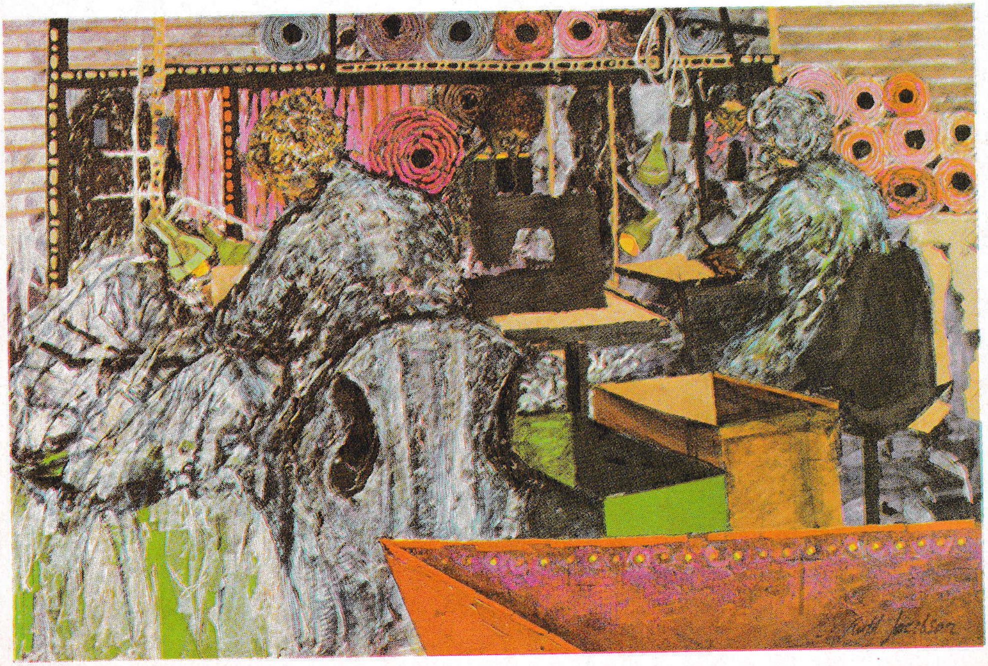
KRYSTYNA SHACKLETON DZIESZKO

1965—67 Szkoła Sztuki St. Martins, London.
1967—70 studia w Manchester College of Art.
1970—71 studia na Uniwersytecie w Manchester.
Dyplom w zakresie pedagogiki.
Prace w prywatnych galeriach w Anglii i Europie.

RUTH JACOBSON

Urodzona w Londynie w 1941 roku w rodzinie polsko-żydowskiej.
1959—63 studiowała malarstwo i akwafortę w Slade School of Fine Arts, Londyn.
1963—64 studia w Manchester.
„Wydaje mi się, że moja praca jest nawiedzona duchami moich przodków, poezją i niesamowitym charakterem twórczości Isaaka Bashevisa Singera, melodiami piosenek ludowych, brukowym pięknowstrętnym językiem hebrajskim, śladami żydowskich wędrówek przez Europę, jak również melodyjnym językiem polskim, tajemniczością światła i cienia, bezlitosnym korowodem historii''.

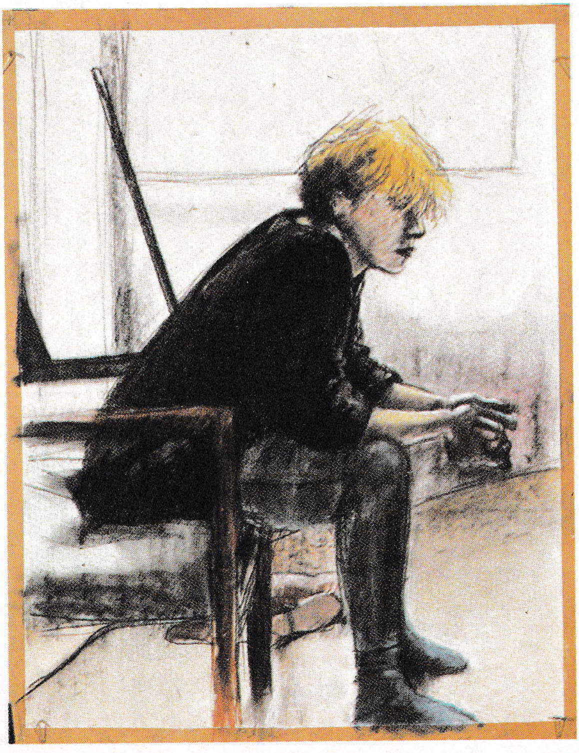
KASIA JANUSZKO

Urodzona w 1957 roku w Warszawie. Wyjechała z Polski w 1971 r. Mieszkała 2 lata w Afryce, potem przeniosła się do Londynu. Uzyskała stopień honorowy Bchelor of Arts, przyznany przez Camberwell School of Art.
Zajmuje się rysunkiem, fotografią i grafiką.

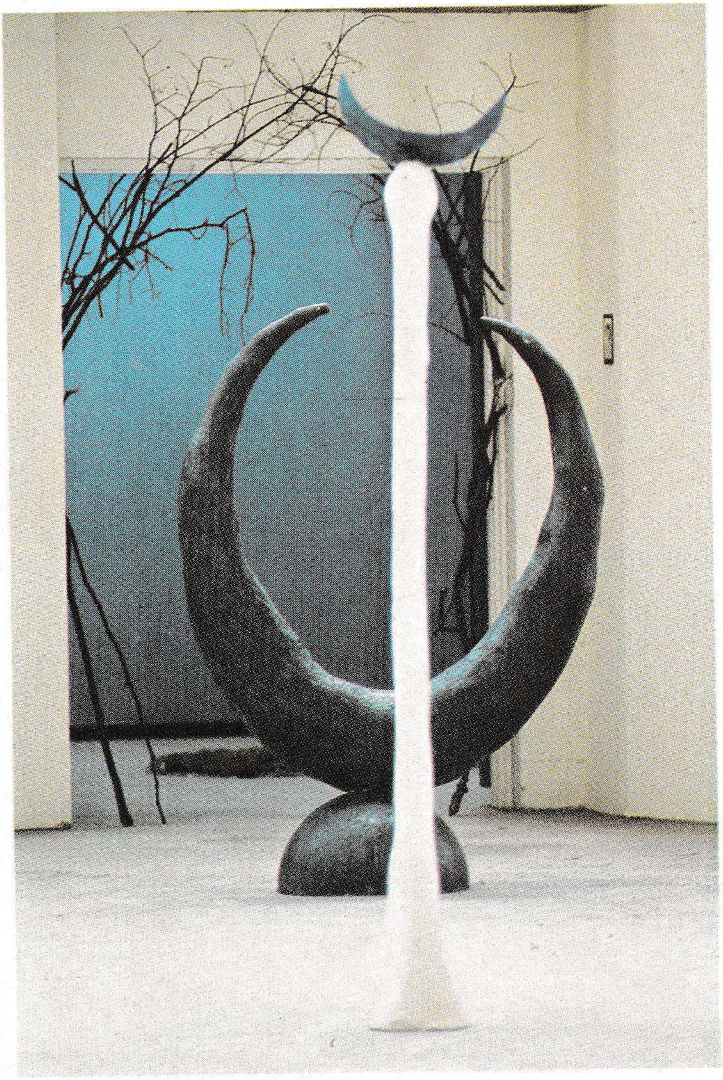
PETE KOSOWICZ

Urodzony w 1959 r.
1978—79 studiował na Politechnice w Brighton.
Dyplom podstawowy.
1979—82 honorowy tytuł Bachelor of Arts.
1983—84 podyplomowe świadectwo z pedagogiki.
1985 — otrzymuje nagrodę dla młodych twórców nadaną przez Bank Lloyda.

LOUISE SEVERYN KOSIŃSKA

Urodzona w 1959 roku w Londynie.
1978—80 studiowała w Harrow School of Art.
1979 — letni kurs wykonywania witraży w Centrum Badań Średniowiecza i Renesansu, Oxford.
1980—83 honorowy tytuł Bachelor of Arts, Politechnika w Portsmouth.
1984—86 Główna Szkoła Sztuki i Projektowania, Londyn. Dyplom z witraży.
1985 — uzyskała stypendium Sir Artura Evansa z przeznaczeniem na podróże.
W roku 1986 podróżowała po Szkocji, Hiszpanii, Francji, była także w Nowym Jorku.

SIMON LEWANDOWSKI

Urodzony w Mansfield, Nottinghamshire, w 1952 r.
1970—73 studiował na Uniwersytecie w Newcastle, na Wydziale Sztuk Pięknych.
1981—84 był członkiem teatru Impact Theatre Co-op.
1985 — współpracował jako projektant w Almeida Theatre Londyn.
Zajmuje się malarstwem, grafiką, performance.

ROSITA MATYNIOWNA

Urodzona w 1961 roku w RFN, w polskim obozie dla uciekinierów. Od 1963 roku w Anglii. W 1980 r. rozpoczęła studia w Szkole Sztuki w Birmingham. Tytuł Bacelor of Arts uzyskała w St. Martin's School of Art.

Folklor, mit, opowieści o nieznanym, POKUSA.

Kolor, gmatwanina, ślepota, MALARSTWO.

EWA MANN

Urodzona w Krakowie w 1948 r.
W 1980 r. przeniosła się do Londynu.
1968—76 studiowała malarstwo w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.
Zajmuje się malarstwem i rysunkiem.

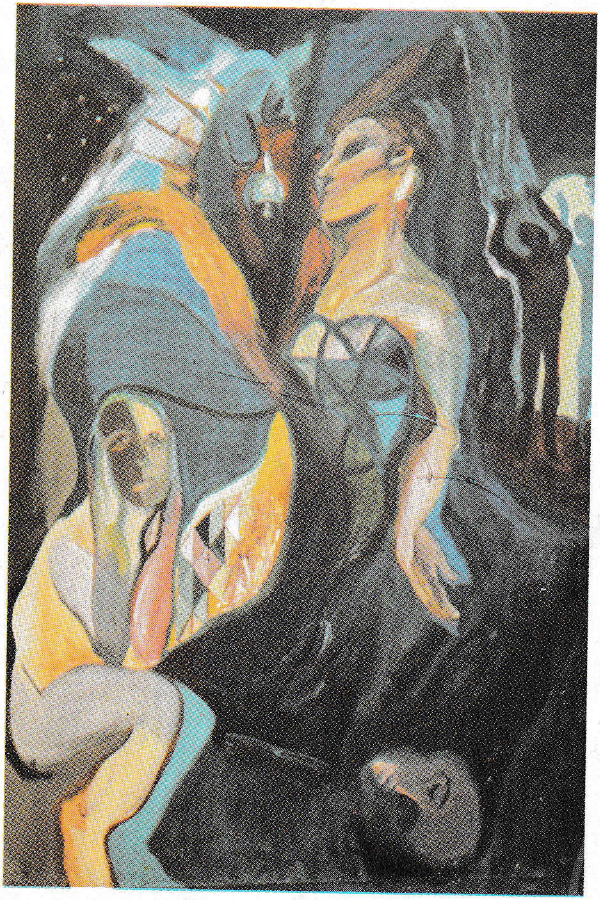
JAMOULA Mc KEAN

Urodzona w 1948 roku.
1974 — uzyskała tytuł Bachelor of Arts w dziedzinie grafiki w London College of Printing.
1975 — grafika, stypendium w London College of Printing.
1983 — studiowała typografię w London College of Printing.

MARIA PACAN

Urodziła się w Londynie w 1960 roku i nadal mieszka w Londynie.
1980—81 fundacja kursów sztuki w Hounslow Borough College.
1981—1984 stopień kursu sztuki w Manchester Polytechnic i kolegium sztuki Ravensbourne w Kent.
1985—1986 stopień kursu sztuki terapeutycznej St. Albans College.

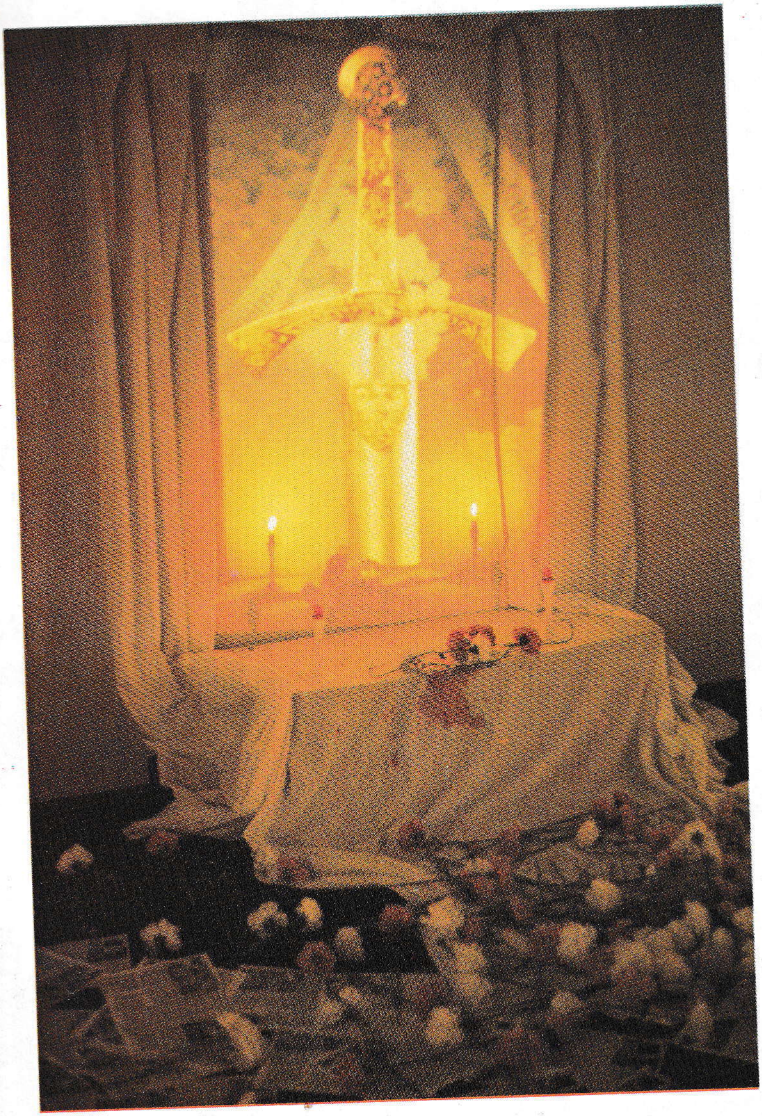
JOLA ŚCICIŃSKA

Urodzona w Hammersmith, Londyn. Obecnie mieszka w East Ham, Londyn. Jako nastolatka uczyła się robić wycinanki z papieru kopiując i adaptując tradycyjne projekty i wzory..
Po studiach w zupełnie innej dziedzinie wróciła do wycinanek, które czasem łączyła z collage lub ręcznym wyrobem papieru.
Od czasu pierwszej wystawy w 1983 roku prezentowała swoje prace wiele razy. Miała pięć indywidualnych wystaw, przeprowadzała warsztaty i demonstrowała wycinanki z papieru w brytyjskiej telewizji.

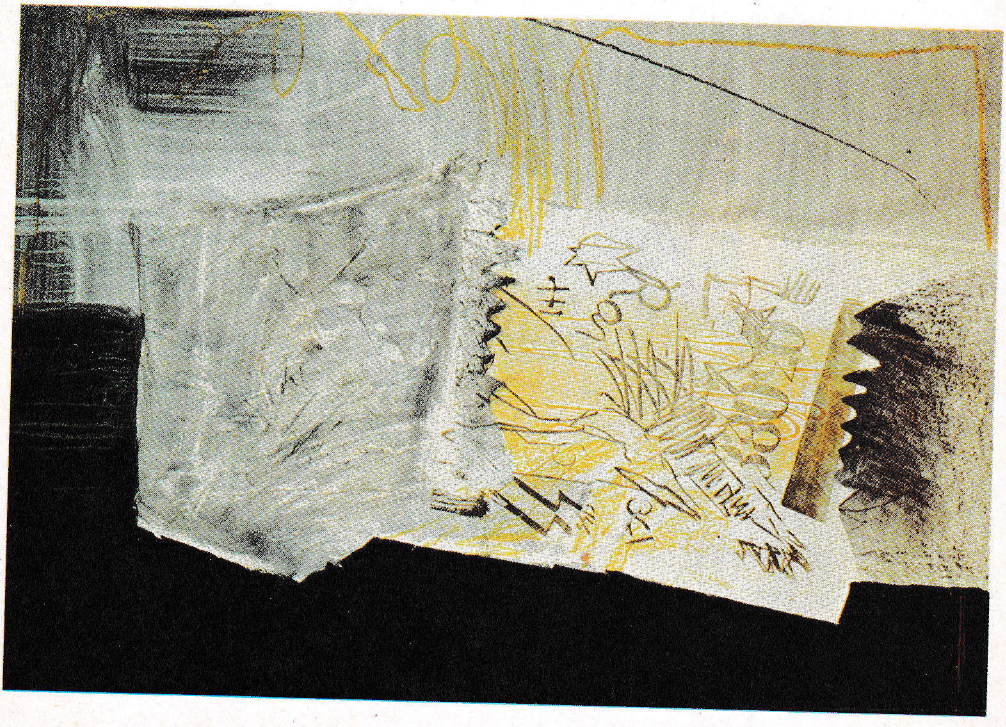
KAREN STRANG

Urodzona w 1963 roku w Falkirk, w polsko-szkockiej rodzinie.
1981—85 studiowała w Glasgow. School of Arts — rysunek i malarstwo uzyskała tytuł honorowy Bachelor of Arts.
1985—86 studia podyplomowe w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie — malarstwo i grafika.
1985 — nagroda Sir Williama Gillesa; stypendium z przeznaczeniem na podróże; medal Newberry, Glasgow School of Art stypendium rządu polskiego przyznane przez Instytut Brytyjski.
1988 — Nagroda dla Młodych Artystów Edwina Morgana.
„Spoglądając na wypłowiałe fotografie mojej polskiej rodziny, myślę o swojej tożsamości; być może cierpię na „Syndrom Drugiego Pokolenia" i nie mogę identyfikować się ani z przeszłością, która nie ma konkretnego odniesienia do teraźniejszości, ani łączyć bezpośrednio z istniejącą sytuacją, opartą na karcie obcokrajowca — odpowiedni paragraf, przyjęta kultura mogą oddziaływać jako czynnik tego stanu. Moja babka przeprowadziła się do nas w ubiegłym roku, ona właśnie wzmocniła to osobiste poczucie „wysiedlenia", umieszczając wokół siebie przedmioty mocno związane ze swoją „polskością".
Ale „wysiedlenie" istnieje także w dużo szerszym sensie, w kontekście polskiej polityki i geografii. W mojej pracy zdecydowałam się poruszyć tę europejską kwestię, włączając bardziej osobisty element, pokazując obrazy zmyte przez czas i miejsce, jako integralne części świętości, podkreślając element religijny".

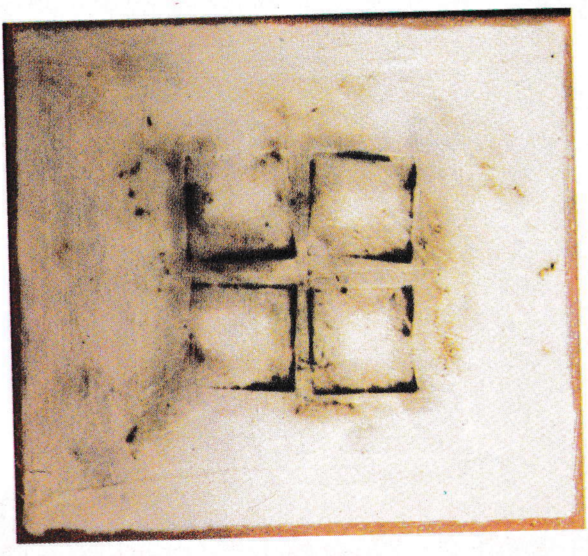
STEFAN SZCZELKUN

Urodzony w Hammersmith, Londyn w 1948 roku.
W latach 1967—72 studiował na Politechnice w Portsmouth.
Od 1968 roku zaangażowany w działalność awangardową, poprzez stosowanie różnych środków, przez muzykę (Scratch Orchestra) i taniec (X6 i New Dance Magazine). Jego działalności na polu sztuki zawsze towarzyszyło pisanie, opublikowane w różnych formach: „Zeszyt przetrwania, schronienie, pokarm i energia'' (Unicom, UK i Schocken Books, USA, 1972—74) i ostatnio „Uwolnienie artysty. Ogólne notki 1986'' (opublikowane przez autora).
Organizował angielsko-polską grupę artystyczną w 1984 r.

TESSA WOLF MURRAY

Urodzona w 1950 r. w Inverness, Szkocja.
1969—70 studiowała w Leeds College of Art, kurs podstawowy.
1970—73 Ravensbourne College of Art, gdzie uzyskała stopień Bachelor of Arts w dziedzinie sztuk pięknych (rzeźba).
1982—84 Goldmith College of Art, dyplom z ceramiki.
„Moje naczynia są formą rzeźb, ale projektuję je z myślą o przeznaczeniu użytkowym. Glina jest mocno wypalana i odporna na wodę. Dekoracje powstają zarówno pod wpływem zdjęć krajobrazowych, jak i fascynacji abstrakcyjnym wzorem. Materiały, których używam to czerwona i biała glina i ręcznie wytwarzany papier.

JOZEFA ROGOCKI

Urodzona w 1957 roku.
1976—79 studiowała na Politechnice w Brighton i uzyskała tytuł Bachelor of Arts w dziedzinie sztuk pięknych.
1979—80 Szkoła Artystyczna w Chelsea, tytuł magistra sztuk pięknych.
„Moja praca jest ciągłym collage znalezionych przedmiotów, słów i materiałów dostosowanych tak, by utworzyły zmianę w znaczeniu, umiejscowioną we wspólnym punkcie pomiędzy właściwymi skojarzeniami, historią w obrębie fragmentów i śladów, a własnym pragnieniem, pamięci i historią twórcy i interpretatora.
Główne tematy mojej pracy to stosunek osobistych, indywidualnych doświadczeń do zbiorowej komunikacji — alienacja — uwolnienie — doświadczenie miejsca.
Zajmuję się umiejscowieniem mojej pracy i osoby w kontekście angielsko-polskim i poszukiwaniem związku pomiędzy osobistą historią, a jej wpływem na rodzaj dociekań w „dziele sztuki" w szerszym kontekście".

JANUSZ SZCZEREK

1973—78 — studia w Polskiej Szkole Filmowej w Łodzi.
1977—78 — był kamerzystą polskiej telewizji w Wytwórni „Poltel" w Katowicach (wiadomości i programy dokumentalne).
1979 — uzyskał tytuł magistra w Polskiej Szkole Filmowej w Łodzi.
1979—81 — był asystentem profesora i wykładowcą z dziedziny filmu i video w Polskiej Szkole Filmowej w Łodzi.
1980—81 — był wykładowcą z dziedziny telewizji i filmu na Uniwersytecie Łódzkim.
„Zadając pytanie zarówno sobie, jak i światu wokół mnie, próbuję znaleźć swoje miejsce. Dla mnie ten proces ma charakter poznawczy, co, mam nadzieję, obok swej intymności rozszerza się na tych, którzy w różny sposób w niej uczestniczą. Często używam technik telewizyjnych w przedstawieniu dnia codziennego, jako instrumentu dla głębszego spojrzenia i analizy. Większość moich koncepcji jest efemeryczna i dlatego tworzę rodzaj dokumentacji video, by przekazać dany stan świadomości szerszemu gronu odbiorców (fragment z „Konfrontacji" „Rola kontrowersji w sztuce" Projekts UK Publikation).

Wydawca
BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W SANDOMIERZU

TOWARZYSTWO ŁĄCZNOŚCI Z POLONIĄ ZAGRANICZNĄ
„POLONIA" w Warszawie

Projekt katalogu
Andrzej Dąbek

Druk GEOKART Rzeszów 771 1000 S-6/263 B-5

BWA